

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 134/21	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9 marca 2021 r., sygn. akt III Ko 208/20			
0.11.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
0.11.3. Granice zaskarżenia			
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
0.12.1. Ustalenie faktów				
0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
0.12.2. Ocena dowodów				
0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		

<p>0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>1.</p>	<p>Obraza przepisów prawa materialnego w oparciu o art. 438 pkt 1a) k.p.k., tj. art. 1 ust. 1 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (dalej: „ustawa lutowa”) poprzez błędną wykładnię, polegającą na</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

	<p>bezzasadnym przyjęciu przez Sąd I instancji, jakoby postanowienie Prokuratora Prokuratury Wojewódzkiej w Szczecinie z dnia 21.08.1986 r. (sygn. akt II Ds. 59/86) nie stanowiło wydania orzeczenia, które z mocy art. 1 ust. 1 ustawy lutowej jest nieważne oraz nie stanowiło orzeczenia, o którym stanowi art. 8 ust. 1 ustawy lutowej, a tym samym nie stanowiło podstawy do domagania się przez wnioskodawczynię zasądzenia stosownego zadośćuczynienia i odszkodowania wynikłych z wydania lub wykonania orzeczenia, na skutek którego to uchybienia Sąd I instancji oddalił wniosek w całości, w sytuacji gdy powinien był go uwzględnić.</p>		
2.	Obraza przepisów	# zasadny	
3.	postępowania w oparciu o art.	# częściowo zasadny	
4.	438 pkt 2) k.p.k., która mogła mieć	# niezasadny	
5.	wpływ na wynik postępowania, to		
6.	jest art. 7 k.p.k. i 410 k.p.k., poprzez oparcie		

wyroku jedynie na części okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, którym Sąd przydał przymiot wiarygodności w całości, a także poprzez dokonanie przez Sąd dowolnej (w miejsce swobodnej) oceny dowodów, bez ich całościowego rozważania, a przede wszystkim dokonanie tej oceny wbrew zasadom logicznego rozumowania i wbrew zasadom wiedzy i doświadczenia życiowego, a to poprzez błędne uznanie, że orzeczenie w postaci postanowienia Prokuratora Prokuratury Wojewódzkiej w Szczecinie z dnia 21.08.1986 r. (sygn. akt II Ds. 59/86) umarzającego śledztwo wobec M. J. o czyn z art. 282a § 1 d.k.k. oraz szereg orzeczeń wydanych w toku tego postępowania przeciwko M. J., w tym postanowienie o wszczęciu śledztwa, postanowienie o przedstawieniu zarzutów oraz postanowienie o zastosowaniu środka zapobiegawczego w

	<p>postaci dozoru milicji, nie stanowią podstawy do przyznania zadośćuczynienia za krzywdę i odszkodowania za szkodę doznanych przez M. J. w czasie toczącego się postępowania i wydania wskazanych orzeczeń, w szczególności za utratę zdrowia psychicznego i fizycznego oraz poniesioną szkodę wskutek czego Sąd oddalił wniosek, a powinien był go uwzględnić, co nie tylko mogło ale w sposób oczywisty miało decydujący wpływ na wynik postępowania i treść wyroku.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Ad.1) Sąd Okręgowy, wbrew stanowisku forsowanemu przez autorkę apelacji, żadną miarą nie dopuścił się naruszenia przepisów prawa materialnego, w tym w pierwszym rzędzie art. 1 ust. 1 oraz art. 8 ust 2 ustawy z dnia 23 lutego</p>			

1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego (tu odnotować wypada, choć wyłącznie pogładowo, już dokonane na stronie 8 wniosku inicjującego przedmiotowe postępowanie zastrzeżenie, iż sąd właściwy do jego rozpoznania nie jest związany wskazaną w nim podstawą prawną przekonuje o braku pewności jego autorki, wątpliwościach występujących w tej płaszczyźnie po jej stronie).

Jakkolwiek zgodzić wypada się ze skarżącą, iż pisemne motywy zaskarżonego wyroku sporządzone zostały w sposób dość ascetyczny, tym niemniej pozwalają one na pełną kontrolę instancyjną toku rozumowania Sądu ad meriti, który doprowadził go do negatywnego rozstrzygnięcia wniosku pełnomocnika G. J., zwłaszcza jeśli zważyć, że nie będzie

żadną przesadą
oczekiwanie od
profesjonalnego
prawnika posiadania
potencjału
intelektualnego (w
rozpatrywanej
sprawie wspartego
jeszcze
doświadczeniem
zawodowym)
pozwalającego mu
na zidentyfikowanie
i zrozumienie
powodów wydania
kwestionowanego w
apelacji orzeczenia.

Rzecz w tym, iż
w myśl art. 8 ust.
1 ustawy lutowej
osobie, wobec której
stwierdzono
nieważność
orzeczenia,
przysługuje od
Skarbu Państwa
odszkodowanie za
poniesioną szkodę
i zadośćuczynienie
za doznaną krzywdę
wynikłe z wydania
lub wykonania
orzeczenia, przy
czym w razie
śmierci tej osoby
uprawnienie to
przechodzi m.in. na
małżonka.

Tymczasem w
przedmiotowej
sprawie w trybie art.
1 ust. 1 i 2 oraz art. 3
ust. 1 ustawy lutowej
Sąd Okręgowy w
Szczecinie w
postanowieniu z
dnia 9 października
2019 r. wydanym

w sprawie III
Ko 77/19 stwierdził
nieważność
postanowienia
Prokuratora
Wojewódzkiego w
Szczecinie z dnia
21 sierpnia 1986
r., sygn. akt
II Ds. 59 /86
umarzającego
śledztwo przeciwko
M. J. o czyn z art.
282a § 1 d.k.k.

W istocie
postanowienie,
którego nieważność
została
prawomocnie
stwierdzona, rodziło
dla M. J. negatywne
konsekwencje
natury procesowej,
skoro w jego
treści jednoznacznie
uznano jego
sprawstwo i winę
za zarzucany mu
czyn związany z jego
działaniami na rzecz
niepodległego bytu
Państwa Polskiego,
a to z racji
zastosowania wobec
niego swoistej
ustawy abolicyjnej z
dnia 17 lipca 1986
r. o szczególnym
postępowaniu
wobec sprawców
niektórych
przestępstw, próżno
jednak szukać w tym
układzie
procesowym
podstawy do
zasądzenia na rzecz
wnioskodawczyni
zadośćuczynienia i

odszkodowania z
tego tytułu.

Postanowienie
Pokuratora
Wojewódzkiego w
Szczecinie z dnia 21
sierpnia 1986 r. tak
naprawdę wieńczyło
postępowanie
przygotowawcze
zainicjowane
przeciwko M. J.
postanowieniem
Prokuratury
Wojewódzkiej w
Szczecinie z dnia 9
sierpnia 1985 r. o
wszczeniu śledztwa
o przestępstwo z
art. 282 a § 1
k.k., definitywnie je
kończyło,
przekreślało
prowadzenie
przeciwko niemu
jakichkolwiek
dalszych czynności
procesowych w jego
ramach.

W konsekwencji
postanowienie to
nie stanowiło źródła
jakiegokolwiek szkody
i krzywdy doznanych
przez M. J.,
nie wynikały one
z wydania lub
wykonania tego
orzeczenia (tu
wyraźnie podkreślić
należy ten właśnie
związek wynikający
z brzmienia art.
8 ust. 1 ustawy
lutowej, bo drogę
do dochodzenia
roszczeń w tym
trybie otwiera tylko

orzeczenie, którego nieważność stwierdzono, a nie jakiegokolwiek inne, nawet jeśli wydano je w toku tego samego postępowania i niosło ono dla osoby nim objętej określone, konkretne dolegliwości, które pełnomocnik wnioskodawczyni najpierw wyliczyła we wniosku z dnia 8 kwietnia 2020 r., a następnie się do nich odwołała w swej apelacji).

W tym stanie rzeczy konstatacja Sądu Okręgowego, niż postanowienie o oddaniu M. J. pod dozór milicji (w istocie tak formacja ta się wówczas nazywała), po uzupełnieniu jej o refleksję, iż identycznie należy traktować decyzje dotyczące dowodów rzeczowych, które również stanowiły podstawę dochodzonych roszczeń, nie jest decyzją ani orzeczeniem, o którym traktuje art. 8 ust. 1 ustawy lutowej (błędnie określony w pisemnych motywach zaskarżonego

wyroku jako art. 8a ust. 1), jakkolwiek stanowi ewidentnie pewnego rodzaju skrót myślowy, tym niemniej jawi się jako w pełni uprawniona.

Postanowienie (postanowienia) wydane na tę okoliczność wzruszone nigdy nie zostały, nie doszło do stwierdzenia ich nieważności, wyeliminowanie zaś przez Sąd Okręgowy w Szczecinie z obrotu prawnego postanowienia Prokuratora Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 21 sierpnia 1986 r. skutkowało tym, iż śledztwo prowadzone przeciwko M. J. w sprawie II Ds. 59/86 w ostatecznym rozrachunku nigdy formalnie zakończone nie zostało.

Podstawy do uwzględnienia roszczeń pełnomocnika wnioskodawczyni nie sposób upatrywać, zdaniem Sądu odwoławczego, w treść art. 11 ust. 1 ustawy lutowej.

Po pierwsze, w stosunku do M. J. nie wydano orzeczenia uniewinniającego lub umarzającego postępowanie z powodów, o których mowa w art. 17 § 1 ust 1 i 2 k.p.k.

Po drugie, w postępowaniu stanowiącym przedmiot procesowego zainteresowania w rozpatrywanej sprawie nie doszło do zatrzymania lub tymczasowego aresztowania M. J. (z tymi dolegliwościami, stanowiącymi przecież katalog zamknięty, nie sposób utożsamiać niedogodności wynikających z dozoru milicji wykonywanego wobec męża wnioskodawczyni).

W konsekwencji stwierdzić wypada, iż ustawodawca pozostawił poza granicami ustawy z dnia 23 lutego 1991 r. o uznaniu za nieważne orzeczeń wydanych wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego roszczenia

wynikające z orzeczeń, których nieważności nie stwierdzono, bądź też podstawy do tego nie zachodziły, a na domiar tego z perspektywy tej ostatniej przesłanki wyłącznie do osób zatrzymanych lub tymczasowo aresztowanych.

Bezsprzecznie w analizowanym śledztwie M. J. doświadczył niedogodności egzystencjalnych związanych z wykonywaniem wobec niego dozoru milicji, konieczność poddania się jego rygorom komplikowała mu życie rodzinne i zawodowe, dotknęły go z tego tytułu zaawansowane negatywne emocje, niepewność swego losu, które nie mogły być obce także jego najbliższym, a zatem czynności postępowania przygotowawczego położyły się cieniem na jego życiu. W istocie zgodzić wypada się w tej z płaszczyźnie z argumentacją autorki wniosku, która przedstawiła w nim rys chwalebnej działalności M. J. i represji, które

go z tego tytułu dotknęły, tyle tylko, że w okolicznościach tych, bez spełnienia warunków z art. 8 ust. 1 (i art. 11 ust. 1) ustawy lutowej, uwzględnienie roszczeń wnioskodawczyni okazuje się po prostu niemożliwe z prawnego punktu widzenia.

Ad. 2)
Rozstrzygnięcie w sposób negatywny zarzutu rzekomego naruszenia przez Sąd Okręgowy prawa materialnego spowodowało, iż ten oparty o naruszenie przepisów prawa procesowego stał się bezprzedmiotowy.

W tym stanie rzeczy odnotować wypada, iż Sąd merytorycznie właściwy w tej płaszczyźnie żadnych błędów nie popełnił, bo problematyką tą, w obliczu stwierdzonego braku podstawy prawnej do dochodzenia przez wnioskodawczynię roszczeń z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania, po prostu się nie zajmował.

W istocie autorce apelacji nie sposób

odmówić racji w płaszczyźnie negatywnych konsekwencji, których doświadczył M. J. w prowadzonym przeciwko niemu śledztwie, tym niemniej posiadają one charakter wtórny, nie przekładający się w najmniejszym stopniu na wynik przedmiotowego postępowania, skoro postanowienie Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 9 października 2019 r. w sprawie III Ko 77/19 drogi do dochodzenia przedmiotowych roszczeń nie tylko nie otworzyło, ale rzecz można, że w zasadzie ją zamknęło.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku i zasądzenie na rzecz wnioskodawczyni G. J. kwoty 250.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przez jej męża M. J. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty oraz kwotę

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

<p>4.339,55 zł tytułem odszkodowania za szkodę doznaną przez jej męża M. J. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty.</p>		
<p>Uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>		
<p>Ad. 1) Powody zdyskwalifikowania wniosku reformatoryjnego przedstawione zostały we wcześniejszych rozważaniach Sądu Apelacyjnego, posiadają one charakter kompletny, a zatem zbędne okazuje się ich powielanie w tym miejscu.</p> <p>Ad. 2) Autorka apelacji nie wskazała żadnych powodów, które miałyby leczyć u podstaw wydania orzeczenia kasatoryjnego, a</p>		

zatem wyłącznie dla porządku wypada zarekomendować jej lekturę art. 437 § 2 k.p.k., stosownie do którego to przepisu uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w przypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie przewodu na nowo.

4.
**OKOLICZNOŚCI
PODLEGAJĄCE
UWZGLĘDNIENIU
Z URZĘDU**

4.1.

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności

**ROZSTRZYGNIĘCIE
SĄDU
ODWOŁAWCZEGO**

**0.15.1.
Utrzymanie w
mocy wyroku
sądu pierwszej
instancji**

Przedmiot utrzymania w mocy

<p>Orzeczenie o oddaleniu wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie w związku z wydaniem przez prokuratora w dniu 12 sierpnia 1985 r. postanowienie o oddaniu M. J. pod dozór milicji w postępowaniu prowadzonym przez ówczesną Prokuraturę Wojewódzką pod sygn. II Ds. 31/85.</p>	
<p>Zwięźle o powodach utrzymania w mocy</p>	
<p>Postanowienie o oddaniu M. J. pod dozór milicji nie zostało wzruszone, nie wyeliminowano go z obrotu prawnego, nie doszło do stwierdzenia jego nieważności, nie zaistniały też przesłanki do sięgnięcia do dyspozycji art. 11 ust. 1 ustawy lutowej – M. J. nie został uniewinniony, nie umorzono też wobec niego postępowania w trybie art. 17 § 1 pkt. 1 i 2 k.p.k., a przy tym nie miało miejsca jego zatrzymanie lub tymczasowe</p>	

aresztowanie w tym śledztwie.		
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji		
	Przedmiot i zakres zmiany	
Zwięźle o powodach zmiany		
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
pkt II pkt III	<p>Na podstawie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy lutowej zasądzono od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawczyni zwrot kosztów udzielonej jej pomocy prawnej.</p> <p>Na podstawie art. 13 ustawy lutowej rozstrzygnięto o ponoszeniu przez Skarb Państwa kosztów</p>	

	postępowania odwoławczego.	
7. PODPIS		
SSA Andrzej Olszewski SSA Jacek Szreder SSA Stanisław Stankiewicz		

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawcy		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Rozstrzygnięcia o odszkodowaniu i zadośćuczynieniu		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
0.11.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana